

DELÅRSRAPPORT MARS

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
Lunds vision och förhållningssätt.....	4
<i>Målstyrning</i>	5
Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna	6
Ekonomi.....	7
<i>Resultat</i>	7
<i>Investeringar</i>	11
Personal.....	12
<i>Antal anställda</i>	12
<i>Hälsa och arbetsmiljö</i>	12

Sammanfattning

Socialnämndens uppdrag är i huvudsak kommunfinansierat med undantag för resultatenheterna tolkförmedlingen och tillståndsenheten som är avgiftsfinansierade samt flyktingverksamheten som i huvudsak finansieras av statsbidrag.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på -30 mnkr, varav köpt vård står för -27 mnkr och nya lokaler för cirka 45 medarbetare som flyttat från bland annat Kristallen ger en merkostnad på -3 mnkr. Prognosen för försörjningsstöd är att årets kostnader ryms inom befintlig budget, men inte kommer att ge ett överskott som under de senaste åren.

Nämndens resultatenheter prognostiseras vara i balans, inklusive flyktingverksamhetens ekonomi där underskott inom delverksamheten ensamkommande barn och unga på -34 mnkr balanseras mot beräknat överskott inom delverksamheten nyanlända vuxna och familjer på +34 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

- Inflödet till verksamheten är fortsatt högt. Antalet aktualiseringar är högre de första månaderna jämfört med samma tidsperiod 2017 och 2018.
- Antalet hushåll med försörjningsstöd ökar jämfört med samma period 2017 och 2018.
- Utredning av socialpsykiatri är påbörjad och går framåt enligt plan vilken ska möjliggöra delar av nämndens effektiviseringsbehov.
- Projekt gällande automatiserat och digitaliserat försörjningsstöd har fortskridit enligt plan för att tjänsten ska starta i september.
- Genomlysning av förvaltningens organisation pågår. Organisationskonsulterna uppdrag blev klart i slutet av mars.
- Antalet nyanlända familjer med behov av olika typer av praktiskt stöd som påverkar den kommunfinansierade verksamheten har ökat. Det är en ny målgrupp och ett utvecklingsarbete har startats upp för att möjliggöra rätt insatser till målgruppen utifrån ett normaliseringsperspektiv.
- Prognoser för ensamkommande barn och unga har skrivits ned vilket innebär fortsatt planering av verksamheten utifrån en minskad målgrupp.

Lunds vision och förhållningssätt

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nytänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden. Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar. Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Förhållningssätt:

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Målstyrning

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Bedömning av mål	Indikatorer	Mål 2019	Utfall t.o.m. mars 2019	Utfall 2018
Personer med missbruk och deras anhöriga får ett tidigt lokalt anpassat stöd för att förebygga eller minska social utestängning Fokusområde Höjd kvalitet och gott bemötande	Bedömer att målet delvis kommer klaras	Upplevd förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten ska öka till 90%	90		85
		Andel vuxna personer som får öppenvård i egen regi ska öka jämfört med personer som får köpt vård.	45%		37%
		Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	80%	70%	68%
Förebygga social utestängning genom att fler personer blir självförsörjande. Fokusområde Höjd kvalitet och gott bemötande	Bedömer att målet delvis kommer klaras	Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd (10-12 mån) minskar med 25 hushåll jämfört med tidigare år.	612	642 *	637
		Hushåll där det finns barn med långvarigt ekonomiskt bistånd (10-12 mån) ska minska jämfört med tidigare år.	190	198 *	200
		Upplevd förbättrad situation efter kontakt med försörjningsstödsverksamhet en inom socialtjänsten ska öka.	80%		74%
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera ska öka	40%		33%
Socialnämnden ska i samverkan bidra till att nyanlända personer får ett mottagande som stärker den enskildes förutsättningar att leva ett självständigt liv. Fokusområde Ett starkare samhällsengagemang	Bedömer att målet delvis kommer klaras	100 % av anvisade nyanlända ska erbjudas samhällsorientering	100 %	95 %	95 %
		Årligen upprätta och/eller revidera dokumenterade överenskommelser med olika aktörer.	 Ja	 Nej	 Nej
		Projektet gällande hembesök till nyanlända i hushåll med barn ska utvärderas.	 Ja	 Nej	 Nej

Inom försörjningsstöd har förvaltningen tagit fram ett nytt uppföljningsverktyg för försörjningsstöd i syfte att kunna följa utvecklingen kontinuerligt. Verktöget behöver justeras utifrån socialstyrelsens mått vilket gör att ovan siffror är i dagsläget osäkra

De styrande indikatorerna som avser brukares upplevda situation redovisas vid årsskiftet eftersom brukarundersökning görs under hösten.

Resultat kring arbetsmarknadsverksamhet och andel vuxna personer som får stöd i öppenvård redovisas vid delårsbokslut 2 och ÅR.

Bedömning av måluppfyllelse

De tre utvecklingsmålen är framtagna utifrån att uppfyllande av målen ska innebära en förflyttning av resultaten för verksamheten jämfört med utgångsläget när utvecklingsmålen togs fram under 2018. Alla tre utvecklingsmålen har den gemensamma utgångspunkten att verksamheten ska bidra till att förebygga social utestängning. För att möjliggöra en sådan utveckling krävs det tid eftersom det förutsätter att arbets sätt förändras och att samverkan stärks med andra aktörer. Under denna period av 2019 har ett förslag på utveckling av missbruks- och beroendevården tagits fram, en målgrupp inom flyktingmottagandet som kräver särskilt stöd identifierats samt att digitalisering och automatisering av försörjningsstödet pågår enligt plan. Sammantaget görs därför bedömningen att verksamheten har förflyttats sig mot måluppfyllelsen men att målet inte kommer att kunna nås under året som helhet.

Kommentarer till nämndens utvecklingsmål

Kommentarer till nämndens basuppdrag

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna

Särskilda uppdrag	Nämnd	Status
Kartlägga hedersrelaterat våld		Väntläge

Under årets första månader har socialförvaltningen medverkat i planeringen av det fortsatta arbetet.

Ekonomi

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall mars	Budget mars	Avvikelse mars	Helårsbudget 2019	Helårsprognos 2019	Helårsavvikelse 2019
Intäkter	59,2	53,1	6	208,9	207,5	-1,4
Kostnader	-214,6	-202,6	-12	-782,7	-811,3	-28,5
Avskrivningar	-0,4	-0,5	0	-1,9	-1,9	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-155,8	-149,9	-5,9	-575,7	-605,6	-29,9
Finansiella kostnader	0	0	0	0	-0,1	-0,1
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-155,9	-149,9	-6	-575,7	-605,7	-30
Kommunbidrag	149,9	149,9	0	575,7	575,7	0
RESULTAT	-6	0	-6	0	-30	-30

Periodens resultat

Kommunfinansierade verksamheter

Kommunfinansierade verksamheters underskott för perioden januari-mars är -7,4 mnkr. Det beror till största delen på underskott för externt köpt vård som uppgår till -10,0 mnkr. Försörjningsstöd visar ett underskott på -0,1 mnkr för perioden.

Periodens utfall (mnkr)	Utfall januari-mars	Budget januari-mars	Avvikelse januari-mars
Ledning, stab och gemensamt	-13,5	-14,7	1,2
Barn, unga och familjestöd	-49,8	-46,1	-3,7
Vuxen	-51,0	-47,5	-3,5
Socialpsykiatri	-38,1	-36,4	-1,7
Nettokostnad	-152,4	-144,7	-7,7

Resultatenheter

Resultatenheterna visar för perioden januari-mars ett överskott på +1,7. Överskott återfinns huvudsakligen inom flyktingverksamheten och är ett netto av delverksamheterna nyanlända vuxna och familjer och delverksamheten ensamkommande barn.

- Delverksamheten ensamkommande barn visar för perioden ett underskott på -7,9 mnkr. Underskottet förklaras av att antal ensamkommande barn och unga minskar i högre takt än vad som gått att förutse, givna förutsättningar som ersättningssystem, kostnader för lokaler, ledning och stöd samt utredning.
- Delverksamheten vuxna och familjer visar för perioden ett överskott på +9,7 mnkr. Överskottet beror på ett högt antal nyanlända som ger både ökade intäkter och kostnader och höjd ersättningsnivå 2019.

Utfall delverksamhet (mnr)	Utfall januari-mars	Budget januari-mars	Avvikelse januari-mars
Ensamkommande barn	-12,7	-4,8	-7,9
Vuxna och familjer	9,4	-0,3	9,7
Summa flykting	-3,3	-5,1	1,8
Tolkförmedlingen	0,1	0	0,1
Tillståndsenheten	-0,3	-0,1	-0,2

Prognos

Kommunfinansierade verksamheter

Nämndens kommunfinansierade verksamheter prognostiserar ett underskott på -30 mnr. Externt köpt vård beräknas stå för -27 mnr. Resterande underskott på -3 mnr är beräknade merkostnader för nya lokaler (Bytaregatan).

Prognos	Externt köpt vård	Försörjningsstöd, utbetalningar	Övrigt	Nettokostnad/nettointäkt
Ledning, stab och gemensamt	0	0,0	-3,0	-3,0
Barn, unga och familjestöd	-7,0	0,0	0,0	-7,0
Vuxna	-13,0	0,0	0,0	-13,0
Socialpsykiatri	-7,0	0,0	0,0	-7,0
Summa	-27,0	0,0	-3,0	-30,0

Externt köpt vård

De prognostiserade nettokostnaderna för externt köpt vård beräknas till -27 mnr för året. Det är en försämring med -2 mnr jämfört med föregående prognos och förändringen avser barn, unga och familjestöd där antalet placeringar beräknas öka på grund av ett ökat inflöde, bland annat gällande placeringsformen stödboende. Prognostiserat underskott visar inga större förändringar gällande fördelning av underskott mellan verksamhetsområdena i förhållande till bokslut 2018.

Externt köpt vård i mnr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Egenavgifter och Momsersättning	9,4	9,6	0,2	9,5	11,6	2,1
Kostnad (brutto)	-115,7	-140,1	-24,3	-117,9	-147,0	-29,1
Nettokostnad	-106,3	-130,484	-24,1	-108,4	-135,4	-27,0

Försörjningsstöd, utbetalningar

Kostnader för försörjningsstöd (utbetalningar) efter avdrag för bidrag och återbetalningar prognostiseras till budgeterad nivå på 111,4 mnkr. Prognosen tyder på högre kostnader för försörjningsstöd jämfört med föregående år med anledning av att antalet hushåll med utbetalt försörjningsstöd är fler än föregående år. Antal hushåll har emellertid stabiliserats sedan ökningen började hösten 2018. Intensifierad uppföljning sker av kostnaderna för hotell och vandrarhem.

Utbetalt belopp för perioden (januari-mars) var i snitt 9,6 mnkr per månad. Genomsnittet för samma period 2018 var 0,5 mnkr lägre. Antal hushåll med försörjningsstöd för perioden (januari-mars) var i snitt 955 per månad, vilket är en ökning med 11 hushåll i snitt jämfört med andra halvåret 2018. Snittet för antal hushåll för perioden (januari-mars) 2018 var 913 hushåll per månad. Utbetalt belopp per hushåll och månad för perioden var i snitt 10,1 tkr för perioden (januari-mars), att jämföra med 10,0 tkr i snitt per hushåll och månad för helåret 2018.

Försörjningsstöd utbetalningar	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Bidrag, återbetalningar	3,4	3,6	0,2	3,4	3,4	0,0
Utbetalningar (brutto)	-113,8	-110,9	2,9	-114,8	-114,8	0,0
Nettokostnad	-110,4	-107,3	3,1	-111,4	-111,4	0,0

Resultatenheter

Tolkförmedlingens och tillståndsenhetens samt flyktingverksamhetens ekonomier prognostiseras vara i balans. Prognostiserat underskott för delverksamheten ensamkommande barn på -34 mnkr möts av motsvarande överskott från delverksamheten nyanlända vuxna och familjer.

Flyktingverksamheten

Flyktingverksamheten finansieras i huvudsak av statsbidrag men statsbidragen för delverksamheten ensamkommande barn är inte tillräckliga för en ekonomi i balans. Verksamheten är kommunfinansierad med 11,8 mnkr (nyanlända vuxna och familjer 0,5 mnkr och ensamkommande barn 11,3 mnkr, varav 10 mnkr är en tillfällig förstärkning 2019).

Nettokostnader (mnkr)	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Ensamkommande barn	-24,2	-61,1	-36,9	-11,3	-45,3	-34
Nyanlända vuxna och familjer	-6,4	21,8	28,2	-0,5	33,5	34
Summa flyktingverksamheter	-30,6	-39,3	-8,7	-11,8	-11,8	0
Tolkförmedlingen	0	-0,4	-0,4	0	0	0
Tillståndsenheten	0	0,2	0,2	0	0	0

Ensamkommande barn

Prognostiserat underskott för delverksamheten är -34 mnkr att jämföra med föregående månads prognos på -28 mnkr. En förutsättning för en ekonomi i balans är tillgång till lägenheter motsvarande regeringens beräkningar och full kostnadstäckning för SoL-placeringar med LVU-liknande vårdbehov. Prognosförändringen förklaras av att antal ensamkommande barn och unga minskar i högre takt än vad som gått att förutse.

Åtgärder för att ställa om verksamheten till färre antal barn och unga har vidtagits. Den ekonomiska effekten är lägre intäkter och delvis lägre kostnader samt ökade kostnader för att ställa om verksamheten.

Pågående omställning av verksamheten har lett till att två stödboende har stängts i år och att ett HVB-boende kommer stängas i juli/augusti. I dagsläget har nämnden kostnader för en tom lokal från 1 juli 2019 och två tomma lokaler år 2020. All planering bygger på att ungdomarna i målgruppen blir äldre och deras behov kartlagts.

I prognosen ingår inte intäkter från egenbosatta ungdomar då dessa inte kan beräknas tillförlitligt. Försvårande omständigheter är att nämnden saknar information om kommunens flyttnetto för gruppen, om de egenbosatta erhåller studiemedel eller om det har skett familjeanknytningar.

Tabell: Antal ensamkommande barn och unga som budgeten utgår från

	Budget 2019	Prognos (mars)
Antal barn/ unga 31/12 2019	92	69

Nyanlända vuxna och familjer

Delverksamheten nyanlända vuxna och familjer är sedan flera år kommunbidragsfinansierad med 499 tkr. Prognostiserat överskott är +34 mnkr, vilket är +6 mnkr högre än tidigare prognos. Överskottet beror på lågt budgeterade intäkter samt höjd ersättningsnivå för 2019.

Kostnader för försörjningsstöd har ökat och prognostiserar ett underskott på -2 mnkr. Underskottet beror på att antalet hushåll är högre än budgeterat. För januari-mars var antal hushåll med försörjningsstöd i genomsnitt 200 per månad, att jämföra med budgeterade 155 hushåll. Utbetalningar för januari-mars var i snitt 11,9 tkr per hushåll, att jämföra med budgeterade 12,5 tkr.

Åtgärder vid avvikelse

Socialnämndens strävar efter en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans. I lämnad prognos ingår åtgärder som minskar årets prognostiserade underskott.

För att minska årets underskott för externt köpt vård, utvecklar nämnden insatser utifrån genomförd missbruksutredning. Notera att insatserna avser att möta ökat inflöde för året och därefter bidra till minskade kostnader för externt köpt vård.

Inom flyktingverksamheten har ett stort omställningsarbete skett inom delverksamheten ensamkommande barn utifrån det nya ersättningssystemet: Antalet HVB-boenden och stödboende har kontinuerligt minskats i relation till antal barn.

I socialnämndens verksamhetsplan med internbudget 2019 och underlag för EVP 2020-2022 beskrivs också pågående och planerade arbeten för att minska underskotten.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall mars	Helårsbudget 2019	Helårsprognos 2019	Helårsavvikelse 2019
Inventarier	-0,1	-3,5	-2	1,5

Analys av investeringar

Periodens investeringar

Under perioden januari-mars har mindre inköp gjorts för 0,1 mnkr och avser inköp av möbler och IT utrustning.

Prognos

Socialnämnden beräknar att disponera 2019 års anslag på 2 mnkr för mindre investeringar i inventarier med mera. Under förutsättning att nämnden beslutar att återta beställning av nytt gruppboende inom socialpsykiatrin (Tornsvalan i Veberöd) med 12-14 platser kommer investeringsanslaget på 1,5 mnkr inte att disponeras.

Personal

Antal anställda

Antal anställda	Antal anställda 1 mars 2019	Antal anställda 1 mars 2018	Antal anställda 1 mars 2017
Anställda kvinnor totalt	489	495	514
Anställda män totalt	166	180	190
Antal anställda totalt	655	675	704

Förändringen i antalet anställda mot 2017 och 2018 kan huvudsakligen härledas till minskning av personal med anledning av att antalet ensamkommande unga minskat/flyttat från boenden i kommunens regi vilket påverkat behovet av antal medarbetare, föreståndare och enhetschefer.

En annan orsak är flytten av HR-enheten till Kommunkontoret. Detta genomfördes 2018-09-01.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Januari 2019	Februari 2019	Januari 2018	Februari 2018	Januari 2017	Februari 2017
Kvinnor Jan 2019 8,3%	Kvinnor Feb 2019 8,6%	Kvinnor Jan 2018 9,8%	Kvinnor Feb 2018 11,7%	Kvinnor Jan 2017 10,2%	Kvinnor Feb 2017 10,9%
Män Jan 2019 4,9%	Män Feb 2019 6,5%	Män Jan 2018 5,6%	Män Feb 2018 6,8%	Män Jan 2017 7%	Män Feb 2017 5,5%
Totalt Jan 2019 7,4%	Totalt Feb 2019 8%	Totalt Jan 2018 8,6%	Totalt Feb 2018 10,3%	Totalt Jan 2017 9,2%	Totalt Feb 2017 9,3%

Det långsiktiga målet är att skapa ett hållbart arbetsliv med god arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro.

Förvaltningen arbetar aktivt med att tydliggöra rutiner som rör arbetsmiljön och arbetar förebyggande med tidiga insatser i samarbete med företagshälsovården.

Arbetsmiljöverktyget Pulsen började 2018 användas i hela förvaltningen. Syftet är att fånga upp tidiga signaler för att snabbt kunna arbeta med aktiva åtgärder. En utvärdering av Pulsen har mellan vecka 7 - 9 genomförts med både chefer och medarbetare och denna visar att verktyget i sin nuvarande form fungerar bra med några smärre justeringar som behöver göras. Ambitionen är att göra enkäten digital för en enklare användning samt bättre och enklare uppföljning.

Förvaltningen följer månadsvis upp sjukfrånvaron, både kort och lång, och arbetar aktivt med rehabilitering av medarbetare tillsammans med Företagshälsovården.

Frånvaron för kvinnor har minskat med 2,3% från februari 2017 till februari 2019 och för män har motsvarande tidsperiod inneburit en ökning med 1%.

Fördjupad inventering och analys av sjukfrånvaron kommer att göras två gånger per år i ett så kallat Rehabråd som startas april 2019. Rådet kommer att bestå av chefer, HR-konsult och Företagshälsovården. Syftet är att skapa ett lärande och att stärka cheferna i arbetet med rehabilitering och arbetsmiljö.

